

NA BLEDU SE VRŠI KONFERENCA MALE ANTANTE

ZASTOPNIKI JUGOSLAVIJE, ROMUNSKÉ IN ČEHOSLOVAŠKE SO PONUDILI MADŽARSKI PRIJATEJSKI PAKT

Razprave se bodo v prvi vrsti tikale položaja na Čehoslovaškem. — Na Bled je došel tudi madžarski poslanik pri jugoslovanski vladi. — Po mnenju političnih opazovalcev je sporazum med Malo antanto in Madžarsko nemogoč.

BEOGRAD, Jugoslavija, 23. avgusta. — V nedeljo zvečer so dospeli na svojo letno konferenco na Bled vnanji ministri Jugoslavije, Čehoslovaške in Romunske.

Kolikor je javnosti znano, bodo ministri razpravljali o naslednjih problemih:

1. Nemški problem na Čehoslovaškem;
2. Nemška zahteva glede podonavske komisije, in

3. Pogajanja Male antante z Madžarsko.

Glede prve točke bo podal čehoslovaški vnanji minister Kamil Krofta svoje poročilo o pogajanjih v Pragi. Jugoslavija in Romunska zelo pazno gledate na razvoj pogajanj glede narodnih manjšin na Čehoslovaškem, kajti, kakoršnekoli koncesije bo Čehoslovaška dovolila svojim narodnim manjšinam, iste koncesije bodo zahtevale tudi manjšine v ostalih dveh državah Male antante.

Glede podonavskega vprašanja želi Nemčija, da so v komisiji zastopane samo one države, ki se dotikajo rek osrednje Evrope, vsled česar bi iz te konference bile izključene Anglija, Francija in Italija. Romunska in Čehoslovaška boste ta nemški predlog odklonili, Jugoslavija pa ga podpira.

Tretja točka pa je najbolj pereča, — namreč madžarske narodne manjšine. Tega problema sedaj še ne bo mogoče rešiti, kajti Madžarska v tem oziru zahteva mnogo več, kot pa jim je Mala antanta pripravljena dovoliti.

BLED, Jugoslavija, 23. avgusta. — Nepričakovan prihod madžarskega poslanika pri jugoslovanski vladi na Bled je dal povod za domnevanje, da bo Madžarska z Malo antanto sklenila slično pogodbo, kot jo je sklenila z državami Balkanske zveze.

Poslanik baron Andrej Besseney-Bakach je imel takoj po svojem prihodu za zaprtimi vrati eno uro razgovor z jugoslovanskim ministrskim predsednikom dr. Milanom Stojadinovičem, ki je obenem tudi vnanji minister.

Po pogodbi, katero je 31. julija Madžarska sklenila z državami Balkanske zveze, so odpravljene določbe neuilske mirovne pogodbe, ki omejuje madžarsko vojaško silo.

Mala antanta bo na svoji sedanjí konferenci sklenila z Madžarsko skleniti politično in gospodarsko pogodbo.

BEOGRAD, Jugoslavija, 23. avgusta. — Včeraj je bila konferenca Male antante preložena za en dan in vsled tega je nastalo upanje, da bo prišlo med Malo antanto in Madžarsko do zblizanja in sporazuma.

Ko so vnanji ministri Male antante zavrnilí nemški predlog, da so Anglija, Francija in Italija izključene iz podonavske komisije, so dolgo razpravljali o zblizanju z Madžarsko. Vsi ministri so izrazili željo, da bi prišlo do sporazuma med Malo antanto in Madžarsko, kakor je prišlo do sporazuma med Madžarsko in Balkansko zvezo v Solunu 31. julija.

Madžarskemu poslaniku baronu Besseney-Bakachu je bilo vročeno skupno uradno poročilo o konferenci. Med konferenco pa je bil Besseney-Bakach v pogostem telefonskem pogovoru z ma-

Borba za 40-urni delovnik v Franciji

ADM. HORTHY V VOJNI LUKI

Hitler je pokazal madžarskemu regentu 110 bojnih ladij. — Horthyjeva žena je krstila novo nemško križarko.

BERLIN, Nemčija, 23. avg. — Madžarski regent, admiral Nikolaj Horthy je v Kielu nadziral nemško vojno brodogradnjo, njegova žena pa je krstila novo nemško križarko Prince Evgen. Horthy je s svojimi ministri stal eno uro poleg kancelerja Hitlerja na jaltbi Grille, mimo katere je plulo 110 nemških bojnih ladij.

Parado je vodila bojna ladja Gneisenau, ki je bil sprejeta v vojno mornarico v maju in ima 26.000 ton. Sledile so ji takoime novane "žepne" bojne ladje admiral Graf Spee, Admiral Scheer in Deutschland, ki so malo prej dospeli iz španskih voda. Za njimi pa so prišle hitre križarke Nuernberg, Leipzig, Koeln in Koenigsberg. Za njimi pa torpedovke, deset pobiralcev min in slednjič dolga vrsta submarinov.

Po paradi so bojne ladje vprizorile manevre, ki so bili izvedeni z vso natančnostjo.

Malo pred mornariško paradom pa je Horthyjeva žena v Kruppovi ladjedelnici krstila novo križarko Prince Evgen, ki ima 10.000 ton. — "Krstim te Prince Evgen," je rekla Horthyjeva žena, ko je razbila ob njenem predjem koncu steklenico nemškega šampanjca. Zgodilo se je tudi prvič, da je žena načelnika države krstila bojno ladjo kake druge države.

LONDON, Anglija, 23. avg. — V nekaj dneh bo nemško brodogradnjevo podjetje po številu večje kot pa angleško, kot trdi komander Kenneth Edwards, mornariški dopisnik lista "Sunday Times".

Edwards pravi, da ima Nemčija 68 submarinov; 37 je že dogotovljenih, 31 pa jih je še v delu. Anglija pa ima samo 59 modernih submarinov.

Anglija ima v službi 38 modernih submarinov, 18 jih je v delu, trije pa so še v načrtu. Toda angleška vojna mornarica ima 14 starih submarinov, ki so večinoma še ostali iz svetovne vojne.

džarskim vnanjim ministrom Kolomanom de Kanya, ki se nahaja z regentom Nikolajem Horthyjem v Kielu.

Ker poslanik Bessey-Bakach od de Kanye ni mogel dobiti določnega odgovora, je bila konferenca prekinjena, tako da bo imela madžarska vlada dovolj časa odgovoriti na predlog Male antante.

Mala antanta je pripravljena dovoliti Madžarski, da se more oborožiti in zavreči vojaške določbe trianonske pogodbe. Vse tri države Male antante so tudi pripravljene dovoliti narodnim manjšinam obsežne koncesije, v zameno pa bo Madžarska sklenila z njimi nenapadno pogodbo.

MCADOO JE BIL BAJE PRISTAŠ KLANA

Bivši zvezni pravdnik je dvignil težke očitke proti californijskemu senatorju. — McAdoo še ni podal nobene izjave.

LOS ANGELES, Cal., 23. avgusta. — Pierson McHall, bivši zvezni pravdnik, pravi, da je bil californijski senator William McAdoo leta 1924 član Kukulkskanske organizacije. V tistem letu je skušal biti McAdoo nominiran na demokratskem tiketu za predsedniškega kandidata.

Hall ni bil več imenovan za zveznega pravdnika, kar ga je navdalo s tako nevoljo, da je začel razkrivati preteklost svojih doždevnih sovražnikov.

Sinoči je govoril tukaj na nekem zborovanju in kazal poslušalcem fotografski posnetek klanske "imperijalne izkaznice" izstavljenega meseca februarja 1924 na ime "William G. McAdoo".

Izkaznico je podpisal "H. W. Evans, imperijalni wizard in imperijalni cyelop Kukulkskane." McAdoojevega podpisa ni na izkaznici, ker je služila samo v identifikacijske svrhe. Časnikarji včeraj niso mogli dobiti McAdooja, da bi napram tem obdolžitvam pojasnil svoje stališče.

"NE PIŠITE-BRZOJAVITE"

PRAGA, Čehoslovaška, 22. avgusta. — Ako kak čehoslovski državlján opazi, da skuša vojak kakšne tuje države prekorajiti čehoslovsko mejo, naj takoj obvesti vlado. Pisati ni treba, pač pa brzojaviti in sicer na državne stroške. Če je telefon v bližini, naj rečejo operatorju: — To je v interesu države, — pa jim ne bo treba plačati nobene pristojbine.

Tozadevno odredbo je izdalo danes ministrstvo za javno obrambo.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

SITUACIJA NA KITAJSKEM

Japonci so z vso silo udarili proti jugu od Kjukjanga. — V bližini Amoja je v teku vroča bitka. — Kitajci so odbili vse japonske napade.

HANKOV, Kitajska, 23. avgusta. — Poročila s fronte naznanjajo, da je v teku velika bitka ob Jangeen v bližini Kjukjanga. Na tej fronti skušajo Japonci s svojo ofenzivo najti kako slabo točko v kitajski bojni črti zapadno od Pojang jezera.

Kitajci priznavajo, da so v soboto zapustili Singee na zapadnem bregu Pojang jezera, ker so japonske bojne ladje popoloma razbile njihove utrbe. Priznavajo tudi izgubo Vukungšana in tudi izgubo nekaterih višin na zapadnem bregu Cih (Rdečega) jezera ter trdijo, da so se v teh bojih Japonci posluževali plinov.

Tuji vojaški opazovalci pravijo, da je sedaj prihodnji japonski cilj Nančang, toda Japonci bodo zadeli na močan odpor, ker je pokrajina zelo prikladna za obrambo.

SANGHAJ, Kitajska, 23. avgusta. — Po silovitom artilerijskem in zrčnem bombardiranju je japonska infanterija silovito vdarila na celi fronti ob Jangeen, da se prične vojaški stroj zopet po dolgem času pomikati proti Hankovu.

Japonci posebno skušajo prebiti kitajsko obrambo v smeri proti Nančangu, ki je glavno mesto province Kjangsi in se nahaja 100 milj južno od Kjukjanga, kjer imajo Japonci svojo oporno postojanko za vojaške operacije.

Da Japonci dosepejo do Nančanga, bodo skušali priti na zapadni in južni strani okoli Pojang jezera, ki se nahaja jugovzhodno od Kjukjanga ter bodo nato prodirali dalje proti Nančangu, ki se nahaja na jugozapadnem koncu jezera.

AMOJ, Kitajska, 23. avg. — Na sever. koncu Amoj otoka so Japonci izkreali 400 vojakov, ki so takoj pričeli prodirati proti Tunganu, ki se nahaja ob cesti, ki pehje v Čuančov. Kot poročajo Kitajci, so bili vsi japonski napadi z velikimi izgubami odbiti.

Osma armada v Šansiju, 23. avgusta. — Poveljnik birše kitajske komunistične armade, ki je sedaj spojena s kitajsko redno armado, general Čuteh, je časnikarskim poročevalcem rekel, da ponehanje krize na mančukvansko-sibirski meji ne bo premenilo odločnosti Kitajske, da bo stala na svojih nogah in se bo sama borila proti Japonci.

Čuteh se je vrnil z bojišč v provinci Šansi, kjer so imeli Japonci 11.000 izgub in so na bojnem polju pustili 400 mo-

SOCIJALISTI IN KOMUNISTI SO PROTI DELADIEROVEMU NACRTU

Pred nekaj dnevi je francoski ministrski predsednik Deladier namignil, da bodo morali francoski delavci za nekaj časa opustiti štirideseturni delovnik, češ, da sta s tem prikrajšani industrija in država. Država potrebuje večjo produkcijo, posebno glede vojnega materiala, v sedanjih razmerah pa industrije ne morejo dovolj producirati.

FAŠISTI ODBITI NA 3 FRONTAH

Gen. Franco je ob Ebru pričel veliko ofenzivo ki pa je bila vstavljena. Tudi na jugu ne more doseči nikakega uspeha.

BARCELONA, Španija, 23. avgusta. — Povest o bojih ob Ebru je ista, kot že več dni: — močni fašistični napadi so bili odbiti in republikanci niso izgubili niti pedi zemlje. Že tri dni fašisti z vsemi svojimi silami napadajo republikanske postojanke v bližini Villalba de los Arcos, pet milj severno od Gandese, posebno pa napadajo hrib št. 444, katerega so po dveh urnih vročih bojih zavzeli, toda so ga kmalu zopet izgubili.

Na fronti v Estramaduri, v jugozapadni Španiji, so fašisti nekoliko napredovali južno od Puente del Arzobispo, okoli 80 milj severno od Almadena, kjer so bili prejšnji teden fašisti vstavljivi v svoji ofenzivi od zapada.

HENDAYE, Francija, 23. avgusta. — Fašistični napadi so bili včeraj odbiti na treh frontah. Fašisti so vdarili na Villalba de los Arcos, pet milj severno od Gandese v Kataloniji, na fronti med Balaguerom in Trempom, okoli 50 milj severno od Gandese in v Estramaduri v jugozapadni Španiji. Vsi napadi pa so bili odbiti s strojnimi.

Pri Villalba de los Arcos so fašisti napadli s 30 tanki in skoro 100 aeroplani, toda republikanci so obdržali svoje postojanke pod dežjem zračnih bomb in adtilerijskih krogel.

PERPIGNAN, Francija, 23. avgusta. — Iz San Sebastiana prihaja poročilo, po katerem je general Franco ukazal prešteti vse mladeniče po 18 let, ki bi imeli priti na nabor šele leta 1941, da bodo v bližnji bodočnosti poklicani pod zastavo.

ADAMICK JE PORAZIL TEKMECA

DETROIT, Mich., 23. avg. — 23 letni Jim Adamick (sin slovenskih starišev) je v rokoborbi porazil Georgea Sutka. Adamick tehtal 190, Sotka pa 179 funtov.

Čuteh se je vrnil z bojišč v provinci Šansi, kjer so imeli Japonci 11.000 izgub in so na bojnem polju pustili 400 mo-

Med delavstvom se je takoj pojavil odpor. Generalna delavska federacija, ki ima nad pet milijonov članov, je pozvala delavstvo, naj bo pripravljeno za vsak slučaj.

Proti podaljšanju delovnega časa so predvsem unije pristanjskih in mornariških delavcev. Vlada jih že sedaj sili, da bi delali več kot je bilo dogovorjeno, da je večkrat treba marsikaj takoj izkreati in spraviti v skladišča, ker bi se sicer polvarilo.

Delavski minister in minister za javna dela sta takoj resignirala. Oba sta člana stranke, ki se imenuje "socialistična unija", ter se od socialistične stranke po načelih dosti ne razlikuje. Minister za javna dela je postal Anatole de Monzie, delavski minister pa Charles Pomaret.

Komunisti in socialisti pravijo, da ta izpremeba nikakor ne bo zmanjšala opozicije proti Deladierovemu načrtu, kajti niti radikalni socialisti se ne strinjajo z ministrskim predsednikom, dasi velja za njihovega voditelja.

Sliši se, da namerava Deladier sklicati posebno zasedanje parlamenta, nadajoč se podpori desničarskih strank, katere ga smatrajo za "pogumnega patriota".

Deladier bo potreboval te podpore, ker bo izgubil dosti svojih pristavev, poleg njih bodo pa proti njemu tudi socialisti in komunisti, ki imajo v parlamentu skoro večino.

Socialistični voditelj Leo Blum je izjavil v svojem glasilu "Le Populaire", da se Deladier ne more zanašati na glasove socialistov, in komunisti so dovolj jasno poudarili, da ne sme računati z njihovo podporo.

Kot se sliši, je dozdaj že osem milijonov francoskih delavcev vpoštevalo Daladierovo priporočilo ter so začeli delati po 45 ur na teden. To so delavci v jeklnah in drugih tovarnah, ki so v zvezi z municijsko industrijo.

NEMŠKI VOJAKI NAJ DOBE BIKIKLJE

BERLIN, Nemčija, 22. avg. — Vpokojeni nemški gen. Georgea Wetzel svetuje, naj bi tisti nemški rezervisti, ki prebivajo daleč od velikih mest, dobili biciklje. V slučaju mobilizacije, bi bilo na vlakih dosti manj navala, ker bi se podali z biciklji v svoje garnizije.

Kratka Dnevna Zgodba

ANA MYCIELSKA:

ZLATI SRCI

Anton je imel osem križev, žena pa sedem. Blizal se je časa, ko bi imela praznovati zlato poroko. Pol stoletja sta preživela v lepi edinstvi in ljubezni. Čeprav sta ostala brez otrok. Bilo je meseca marca. Mrzlo je divjala burja po ulicah in prodrla celo skozi skrbno zaprta vrata in okna. Starec sta se vsedla k ognjišču, na katerem je veselo plapolal ogenj. Žena je spletala čipke za domačo cerkev, mož pa je prečital časopis do zadnje vrste ter si prižgal dolgo pipo. Močlala sta kakor da bi ležala v saku na srečo neko težko breme.

"Pavla, si čitala časnik?" se je oglašal Anton.

"Seveda sem ga čitala, toda saj veš, da me politika ne zanima."

"To je res, tudi jaz te stvari samo malo pregledam, toda poleg politike so tudi druge zanimivosti in razne novice."

"Včasih je res kaj posebnega."

"Ali nisi našla danes nič posebnega?"

Po tem vprašanju je pogledala Pavla skoro nehoti moža, potem pa mu je malomarno odvrnila:

"Ah, našla sem, toda kaj pomaga, ker sem se nad tem bolj razžalostila, kakor pa razveselila."

Pavla je globoko vzdihnila in jela znova plesti čipke, ker so se ji delali vzroji. Mož ji je skušal pogledati v oči, toda ni se mu posrečilo, ker jih je naglo povesila.

"No, kaj te je danes med novicami tako razžalostilo?"

"Žalosten opis revežev, ki nimajo v tem mrazu primerne obleke, pa se klatijo po ulicah brez hrane, brez strehe. Kadar čitam kaj takega, me zaboli srce in pri tem začutim sramoto, da reveži umirajo zunaj od mraza in gladi, meni pa je vedno tako toplo in imam vsega dovolj. Anton, ali čutiš tudi ti kaj takega?"

"Kajpada; zelo pogostoma — zlasti če pomislim na revne in zapuščene otroke."

Pavla sedaj ni več skrivaj, temveč odkrito pogledala možu v oči.

"Prepričana sem bila o tem, mi zadovoljno odvrne žena.

"Tudi mene prevzame neka notranja bolečina, kadar pomislim na take pohujše otroke."

Po teh besedah se je Pavla le težko ubranila solzam.

Osupel je dejal Anton s tresočim glasom:

"Če bi bil bogatin, bi zbral okrog sebe vse take zapuščene sirote."

"Zbral," je ponovila žena,

kakor bi hotela razviti možovo misel.

"S vsem bi jih dobro preskrbel, kaj ne da, Anton?"

"Seveda, seveda, Pavla; za vsako tako siroto bi poskrbel in jo dobro vzgojil."

"Saj vem, da ne bi napravil iz njih gizdavih gospodičen in gizdalnihov, temveč šivilje, perice, hišne, postrežnice, rokodelce, kakor to zahteva božji zakon..."

"Pavla, besedo si mi vzela z jezika; midva se pač dobro razumeva."

Anton je stisnil ženi roko in žalostno nadaljeval:

"Toda midva, žal, nisva bogatina. Mnogo nama še manjka do tega. Skoda, da nisva bogatina, kajti dozdeva se mi, da bi znala dobro uporabiti svojo premoženje."

Na to pametno opombo Anton ni dobil odgovora. Nastala je zopet mučna tišina. Pavli so se delali pri vezenju bolj pogosto vzroji, Anton pa je pipa vsak hip brez pravega vzroka ugasil.

To molčanje polu perečih vprašanj, pa ni moglo dolgo trajati. Anton ga je kmalu pretnal.

"Pavla, vem, da te je morala ganiti današnja novica, ker imaš tako sočutno srce za te uboge sirote."

"Torej si tudi ti čital o onem dekletu?" ga je skrbno vprašala ona.

"Čital sem."

"No in kaj sedaj?"

"Če ti povem resnico, moram reči, da sem čutil tudi jaz neko tesnobo pri srečanju, ko sem čital. Strašno! Zdravnik, ki je pripeljal otroka na svoj dom, je dejal, da revica že dva dni ni imela ničesar v ustih."

Pri teh besedah so se zasvetile vrtni starčki debele solze v očeh.

Poleg njega je stala žena. Bila je blede, gafijena in se tresla kot žiba na vodi. Njeno pošteno, od starosti in skrbi razorano lice se je od ljubezni dobljnjega angela zasvetilo. Položila je možu roke na ramo in spregovorila s preprostim, ganjenim, a vendar odločnim glasom:

"Anton, midva sicer res nisva bogatina, toda reveža, hvala Bogu, tudi nisva. Kjer imata dovolj dva, tam dobi lahko tudi tretji nekaj."

"Zlasti če ima tretji šele štiri leta."

"Torej ti dovoliš?" vzklikne žena ter objame moža okrog vratu. "Ti dovoliš, da v spomin na našino bližnjo zlato poroko vzameva to siroto za svoj?"

"Seveda dovolim," odvrne Anton, ki ni bil nič manj gahjen kot žena. "Povem ti še več! Glej, od onega trenutka, ko sem prečital časopis, ne mislim na ničesar drugega, kakor na to, da bi vzel revno deklico pod streho."

"Zakaj mi pa tega nisi poprej povedal?"

"Hotel sem, da bi ti prva začela. Toda, ker sva v tem oba istih misli, pojdem takoj po siroto."

Se precej krepki starci je hitro vstal ter segel po suknji.

"Anton, počakaj nekoliko, da skoči Liza po voz, da se boš prej vrnil."

Po teh besedah je Pavla urno odbrzela iz sohe. Antonu se je zdelo, da se je radi nenadnega veselja pomladila za dvajset let.

"Poštena in dobra je, ta moja žena," je zadovoljno mrmljal Anton in is natak velike rokavice.

Pavla se je kmalu vrnila v sobo.

"No, ali si poslala po voz?"

"Ne, nisem."

"Zakaj pa ne?" vpraša skoro ježno Anton.

"Zakaj ne?"

Pavla je skočila k vratom, jih odprla in privedla k možu štiriletno siroto, rekoč: "Glej, radi tega!"

"Kako to?" vzklikne začuden Anton. "Kje si jo pa dobila?"

"Glej dragec, pripetilo se je takole: Ko sem prečitala današnji list, me je tako zabolelo srce, da nisem mogla več vzdržati. Odhitela sem na policijo in vzela otroka."

"O, ve ženske!" je vzkliknil Anton in objel ženo. Tisti večer je že počivalo v gornji spalnici dekletce ter sladko snivalo. Okoli polnoči je Pavla fiho vstala, da ne bi zbudila moža in se približala postelji. Skrbno je popravila odstranjen odev, poljubila siroto na čelo ter se vrnila v posteljo. Dve uri kasneje se je tudi Anton približal otroku in mu naredil znamenje svetega križa.

Drugo jutro pri zajtrku pa niti mož niti žena nista hotela tega priznati drug drugemu, čeprav je Pavla vsa vesela gledala moža, ko se je plazil k postelji ter napravil nad otrokom krč. Pa tudi Anton se je delal, kot bi spal, dasi je dobro videl in čul, ko se je žena bližala otroku, ki je sladko snival na mehkih blazinah.

Mar ne veljajo takim ljudem besede svetega Pavla: "A nad vse drugo pa imejte med seboj ljubezen, ki je vez popolnosti."

"Ali ni v sedanjih težkih dneh dovolj prilike, da bi jih posnemali?"

ŽENSKKE — DRŽAVNICE

V Budimpešti so zaključili svetovni kongres poklicno zaposlenih žena z diskusijo o ulogi žensk za ustanovitev nove civilizacije. Amerikanka Earlene Whiteova je izjavila, da je znanost ljudi res zbližala, toda pri tem je izključila srce. Ženske naj v znamenju ljubezni in spoštovanja pripravljajo rešitve mednarodnih vprašanj.

Gospa Voipio, finska delegatka, je dejala, da bi bilo v Evropi več miru in volje do miru nego danes, če bi bile ženske državnice. Češka senatorka ga Paminkova pa je med drugim izjavila, da bo ženska borba za popolno enakopravnost z moškimi imela šele tedaj pravi uspeh, ko bodo ženske imele v zakonodaji in upravi in javnih uradih večji vpliv nego danes.

Trgovka z begom

Angleška potovalka Rosita Holandsko Gvajano. Tam sem Forbes, ki je dobila kot edina zvedela, da šteje Tomazina najženska dovoljenje, da obišče francosko kazensko kolonijo na Hindičevem otoku, pripoveduje:

"Ko sem zapuščala kaznilnico, mi je plavalas, mlad Poljak stisnil pismo v roke: 'Ali hočete to izročiti neki ženski? Vzemite hitro! Ni nič nevarnega. Bog vas bo blagoslovil!'"

"Komu in kje?" sem vprašala in sree mi je ntrpalo.

"Tomazini. V Saint Laurentu. Tam vam bodo povedali..."

Nekoliko tednov pozneje sem prišla v Saint Laurent in sem poiskala osvobojenca, ki sem mu mogla zaupati. Pod njegovim boječim vodstvom sem pismo ponoči potisnila skozi razpoko v nekem oknu. Misleč, da sem kakšnemu čakajočemu mlademu dekletu prinesla vest o zaročenosti, ki je bil morda po krivici obsojen, sem potem preko mejne reke prispela v

manj šestdeset let.

"Verjetno je, da je se starejša," mi je dejal nekdo. "Vsekako so jo pred štiridesetimi leti obsodili zavoljo umora in je svojo kazen v celoti obsedela. Sedaj ima najhno posestvo s hišico v bližini Saint Laurenta. Poročena je bila že z dvema atremi osvobojenca, ki so vsi že davno mrtvi. Tomazina zasluži mnogo denarja. To je prava sila v Francoski Gvajani. Mnogi se je boje, ker pravi neka legenda, da ne bo nikoli umrla. Morda bi se bali tudi vi, če bi jo videli. Organizira večino vseh pobegov v Gvajani. Čim se kakšnemu kaznjencu posreči, da stopi z njo v stik, je že dana množnost, da se bo rešil. Pozna vse paznike ve za vse možnosti pobega, zna si pomagati. Svoj naslov si je zaslužila v polni meri. Imenujejo jo: 'trgovka z begom!'"

NAJBOLJŠI STRELEC V KANADI

Po tekmah v Toronto, katerim je prisostvovalo nad 300 strelcev iz raznih delov Kanade, je bil kapitan A. C. Lucas proglašen za najboljšega strelca.

GLASUJTE V "GLAS NARODA"

Spisi Josip Jurčiča:

I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Urban Smukova ženitev. — Klosterski žolnir. — Grad Rojinje. — Golica.

III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovski sodba v Višnji gori. — Dva brata.

V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetkega cesarja. — Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pipa tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Pravda med bratom.

VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovence Andreja Pakja.

IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir grade. — Ponarejeni bankovci.

X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov \$10

Ivan Pregelj: Izbran Spisi

STEFAN GOLJA IN NJEGOVI. — Tolminska novele. 253 strani.

V Stefanu Golji nam podaja Pregelj edinstveno sliko trpljenja našega naroda v časih graščanske mogočnosti. V središču te žive nepoznane zgodovinske slike stoji klena postava župnika Stefana Golje, ki da v pravem pomenu besede "življenje za svoje ovce." Prepletel je roman s tragedijo lepe Tolminke, ki v svoji čudovito nežni izvedbi nima sebi enake. Tolminske novele vsebujejo med drugim tudi originalni, že splošno zasloveli pridiki "Pustina pridiga," in "Pulver und Blei" ter biser naše nočelistike: "Gospoda Matije zadnji gost."

Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

V tem III. zvezku nam prikaže Pregelj prelepo postavbo našega velikega narodnega gospodarja 18. stoletja, Petra Pavla Glavarja. Hrbenico temu delu tvori že pred leti napisana večerniška zgodba o mladostnih letih Glavarjevih, a dopolnil je to mladostno sliko z Glavarjevimi zapiski, ki nam ga kažejo v njegovi življenjski modrosti pri čebelah, na njegovem gradu Lansprežu, kjer mu sivo glavo ozarja mlada ljubezen njegovega oskrbnika in nesrečne kontese Klare. S Peter Pavlom Glavarjem je ustvarjena najboljša slovenska ljudska povest. Knjiga nam postvarja kos slovenske preteklosti in iz nje diha slovenska zemlja sama.

Cena \$1.50

Važno za potovanje

Kdor je namenjen potovati v stari uraj ali dobili koga od tam, je potreben, da je posrednik v vseh stvarih. Vse, kar dolga letna skrbnost Vam zagotavlja, da najhitreje in najlažje dobi vse potrebno za potovanje, to je potovanje v tujino in hitro, se ne upošteva obzira na čas in na potovanje.

Moje prebrskanje vseh, bodisi potovanja za potovanja, dovoljenja, potni listi, vize, in sploh vse, kar je za potovanje potrebno, v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavljan naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker potovanje dobi, ki Washington potovanja dovoljenja, NE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Prišle torej takoj za brezplačno navodila in zagotavljanje Vam, da boste potni listi odobro potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)

216 West 18th Street
New York, N. Y.

ZAVRŽENA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M.

31

Preračuna, da bo dobila njegova žena precej denarja za obleke, da bo mogel najeti vzgojiteljico, ki bo obenem tudi poučevala Eleno in da bo sam in tam še vedno nekaj preostalo.

Seveda v tem ni bilo mogoče ničesar predugačiti, da bo moral tudi v bodoče živeti na gradu, pa to mu je bilo ljubo. Rudolf mu je dal pet tisoč mark za potne stroške in za morebitne druge izdatke, ker bo mogoče moral za Dagmar kaj kupiti, ko bo prišla v njegovo družino. In sklene tudi, da bo kupil par konj za svojo kočijo, da se bo mogla njegova žena z otrokoma voziti na izprehod. Giuseppe pa bo kupil kolo, ker se je vedno pritoževal, da mora daleč hoditi na pošto v Sorino. In kupiti bo mogel še to in ono, kar je potreboval. Denar za Dagmarino obleko je bil tudi precej visoko odmerjen in ga ne bo mogoče vsega porabiti, tako da boste mogli njegova žena in hči tudi od tega denarja še nekaj dobiti.

Pozneje pa, ko vzgojiteljice ne bo več treba, kadar bosta otroka odrasla, bo mogel denar, ki je bil odmerjen za vzgojiteljico, obrniti v druge namene, mogoče bo šel na kako kratko potovanje — tode ne, na to še noče misliti — mogoče bodo še bolj nujni izdatki, kajti na posestvu bo treba sčasoma marsikaj popraviti. Pa to bo že šlo. Sedaj je bil iz največje potrebe in Katarina se bo tudi nekoliko pomirila. Upa, da bo mala Dagmar njej in Eleni všeč, kajti, da zna biti Katarina proti ljudem, ki jih nima rada, zelo sitna, je dobro vedel. Toda, ko ji bo povedal Dagmarino žalostno povest, se je bo že ljubeznivo zavzela. In Elena — no, od Dagmar se bo mogla mnogo učiti in Dagmar bo na njo v veliki meri vplivala.

Ko pride Egon s svojimi mislimi tako daleč, je z uspehom svojega potovanja zelo zadovoljen. Vzame časopis in se zatopi vanj.

Potujeta skozi Švico, skozi Gotthardov predor v Italijo. Egon si misli, da je najboljša, ako vožnje ne prekine. Dagmar mu ne dela nikake nade. Ko se Dagmar maspi, gre ž njo v jedilni voz in Dagmar se obnaša zelo hrabro in uljudno in mu pripoveduje, da je s papanom in mano že tudi jedla v jedilnem vozu. Celo popoldne gleda skozi okno in z odprtimi čuti vzame vse vase, kar je videla. Celo noč spi po svoji otroški navadi popochnoma mirno in trdno in se zelo začudi, ko se naslednjega jutra zbudi in ne leži v svoji postelji. Prva njena skrb velja njenim punčkam, ako so tudi dobro spale in je niso klicale. Egon jo pomiri in oba se oblečeta, kakor pač gre. Sem in tam se pri Dagmar pojavi britkost slovesa, toda se hrabro premaguje. Navzlic temu pa Egon opazi da njeno malo srce mnogo trpi pod ločitvijo od domače hiše in vedno bolj se čudi njeni bogati ljubezni in požrtvovalnosti in vedno jo primerja z Eleno. In pri tem pride polagoma do prepričanja, da Dagmar pri njegovi ženi in hčeri ne bo našla mnogo razumevanja in sam pri sebi sklene, da bo sam storil vse, da bo tolažil njeno zapuščenost srce.

Pozno popoldne drugega dne prideta v Sorino. Njemačnik je prišel s kočijo, v katero je vpregel svoja kljuseta in tudi Giuseppe je bil pri roki, da je naložil prtljago in drugace pomagali.

Egon Strasser dvigne Dagmar v kočijo, Giuseppe sede poleg najemnika in nato drda kočija po cesti do vnožja hriba, na katerem je stal grad. Kočija se vstavi pred najemnikovo hišo in najemnika prinese za otroka kozarec mleka, za gospoda pa kozarec vina. Pri tem se živahno razgovarja z Dagmar in ji smeje kima.

"Kaj pa govori gospa, stric Egon?" vpraša Dagmar v zadregu, ker ni razumela nobene besede.

"Govori italijansko in pravi, da si lepa, mala gospodična. Maho boječe se Dagmar ozira po svoji okolici. Mogoče se je je polotil kak strah pred to deželo, mogoče kaka slutnja da bo v tuji okolici morala še mnogo trpeti. Tudi Giuseppe in najemnik sta govorila besede, katerih ni razumela.

Ze za odraslega človeka je mučno, ako ga kdo nagovori v tujem jeziku, ki ga ne razume. Kako tedaj ne bi moglo biti mučno za zapuščenega, zavrženega otroka.

Dagmarina roka se vkrade v stricevo roko.

"Zakaj pa ne morem razumeti teh ljudi?"

"Jezika se boš kmalu naučila. Zaradi tega si ne beli glave. In sedaj samo pogledaj, tam-le na hribu je grad."

Egon razgrne oljkine veje in Dagmar vidi na vrhu hriba ponosni grad.

"Ali je to tvoja hiša, stric Egon?"

"Da, Dagmar."

"O, kako visoko gori je. Ali morava tja gori plezati?"

"Peljali se bomo s kočijo. Ko bi morala hoditi, bi bila zelo trudna."

"Toda zato se bodo ubogi konji utrudili, ker morajo še vleči kočijo in tebe in mene in oba moža."

Egon mora zopet primerjati Dagmar z Eleno. Elena ne bi nikdar mislila na to, ako je voz, v katerem se pelje, težak za konje. Dagmar je imela mehko srce, Elena pa je brez srca in kruta — prava Italijanka s krvjo Consistellijev. Tako si misli Egon.

14. POGLAVJE.

Ob času, ko se je Dagmar s svojim stricem peljala v Italijo, je stal v New Yorku v veliki koncertni dvorani vijolinški virtuoz Carol Magnus pred veliko množico poslušalcev, ki so ga navdušeno poslušali. V loži v dvorani je sedela čudovito lepa gospa v čarobno lepi obleki, z brokatnim ogrinjalom okoli ramen in s cvetličami v rokah. To cvetje so poslali častilci in častilke njenemu možu, Carolu Magnusu, in to cvetje je, še predno se je prišel koncert, položil v roke svoji lepi ženi in ji je, pogledavši jo s strastnim pogledom, zasepetal:

"Za tebe, Leonora, vse za tebe!"

Leonorine oči žare v njegove in tiho zasepeče ušhalo. In sedaj sedi, medtem ko se je njen zavrženi otrok peljal iz očetove hiše sredi noči v tujo deželo, na svojem sedežu v koncertni dvorani in opojno posluša čarobne melodije, ki jih je njen mož izvajal iz gosli, s čimur ni očaral samo nje, temveč tudi svoje poslušalce.

(Dalje prihodnjik.)

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

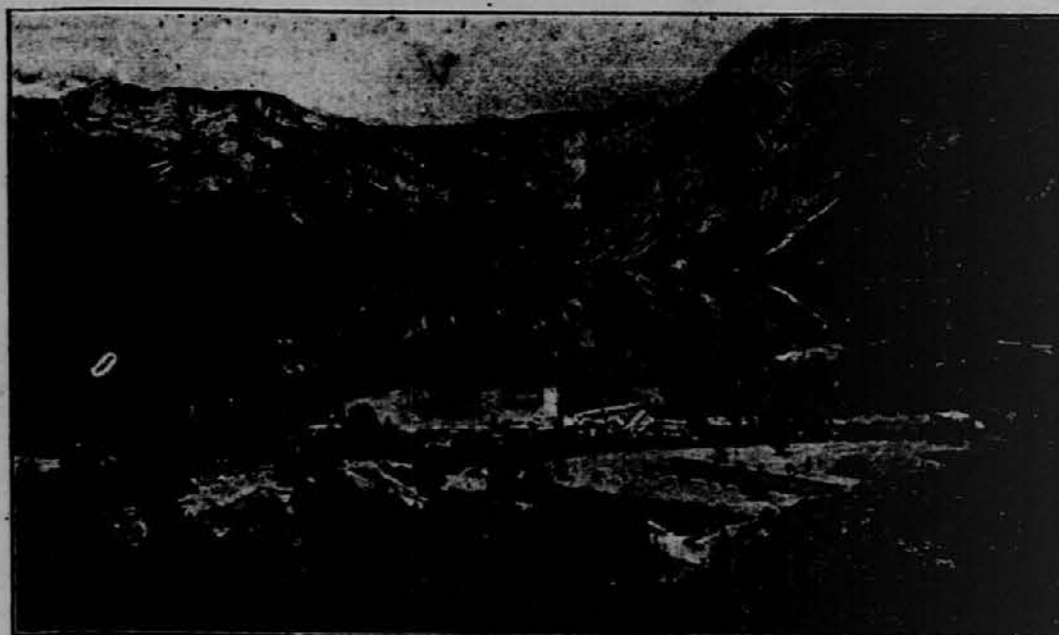
"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" : : : Bohinjsko jezero 216 WEST 18th STREET, NEW YORK

Bohinjsko jezero

Iz Jugoslavije

Na torišču dveh umorov in ropa v Brodarevu,

kjer je bil umorjen in oropan beograjski inženjer Bader in je pozneje padel od strela istega zločinca tudi orožnik Babič, se odkriva zdaj cela zločinska organizacija, orožniki, ki so obkolili ves okoliš, pa še vedno niso našli morilca in roparja. Iz raznih okoliščin sklepa, da je zločinec bivši delavec Mile Pajić iz Like, ki je bil pred meseci zaposlen pri gradbi ceste ob Limu. Zaprli so neke njegove rojake in znance, s katerimi se je sestajal, ko pri podjetju že ni bil več v službi. V stanovanju nekega znanca se je bil zatekel tudi, ko je bežal pred orožniki. Med aretiranimi je tudi knjigovodja nekega gradbenega podjetja. Delavci, ki so bili zaposleni pri podjetju umorjenega inženjerja, so v hudih stiskah.

O kvartopirstvu v beograjskih privatnih hišah

takole piše list "10 dana", ki bo odslej trikrat na mesec izhajal v Beogradu. Kvartopirstvo v privatnih hišah naše prestolnice je tako razvito, da bi se lahko brez velikih težav ustanovilo združenje lastnikov stanovanj, v katerih se igra poker in remi. Sliši se, da pobirajo ti domačini za gostoljubnost v svojih hišah gotove vsote.

ta, ki jim pravijo "piksli." Da, piksli, baš tako! Če bi objavili imena teh uglednih Beograđanov, bi nihče ne verjel, da so v tej praksi večji kakor lastniki posameznih kvartopirskih lokalov. Tako so v neki znani beograjski hiši zbere vsak večer s "pikslo" povprečno 3000 din. Če se to pomnoži s 30, kolikor je dni v mesecu, potem ima ta domačin ugledne beograjske hiše, v kateri se vsak večer kvarta, mesečni dohodek 90.000 din, od katerega ne plača nobenega davka.

Obeta se rekordna vinska letina.

Vinogradi v državi so prestali najbolj nevaren čas. Letos se je trta ohranila dobro, razen tam, kjer je pobila toča. Zdj bi lahko vplivalo na vinsko letino samo še slabo vreme. Iz vseh krajev države prihajajo poročila, da se obeta zelo dobra vinska letina. Tako bogate trgatve, kakor letos, v Jugoslaviji že davno ni bilo. Grozdje kaže izredno dobro po količini in kakovosti. Če pojde vse po sreči, bodo pridelali letos v Jugoslaviji nad 4 milijone ha vina.

Harakiri subotškega bogataša.

Znani subotški bogataš, veleposestnik Bela Ungar si je

hotel na svojem posestvu v Stari Moravici končati življenje. Razparal si je trebuh in prerezal grlo. Vest o tem je vzbudila v Subotici veliko senzacijo. Ungarjeva rodbina ne ve kaj je pognalo gospodarja v obup. Ungar se je odpeljal v Stari Moravico. Tam je odslavljal kočijaža, češ, da ga ne rabi več. To se je zdelo kočijažu čudno in obvestil je upravitelja veleposestva. Skupaj sta odšla iskat gospodarja, pa sta ga našla na njivi v mlaki krvi. Bil je še pri zavesti in dejal je, naj ga pustita pri miru, ker hoče umreti. Ker življenje zanj nima nobenega pomena več.

Strašen obračun.

V vasi Mionić pri Brčkem je 36-letni kmet Čamil Negić legel v senco jablane, da se po težkem delu odpočije. Ko je zaspal, se je nenadno priplazil njegov sovražnik Osman Ježić ter ga s sekuro tako oplazil po trebuhu, da so mu izstopila čreva, našlo ga je pa že dvakrat sunil z nožem. Vzrok krvavega obračuna je bil spor za mejo, zaradi katere sta se prepirala in tožarila že več let.

Krvava tragedija.

V vasi Adolfovu blizu Podravske Slatine se je odigrala krvava tragedija. Kmet Drago Mintas je imel ljubavno razmerje s Pepico Ravnogajec. Živela sta v divjem zakonu. Zadnje čase sta se pa večkrat prepirala, ker mu je ona očitala, da premalo zasluži. Razen tega ga je njena mati podila od hiše, ker je Pepica omožena in ima moža v Celjavi. Pepca je pobrala ves denar in odšla z doma. Ko se je Mintas vrnil, mu je njena mati očitala, da je on kriv, da je hči pobegnila od doma. Sprla sta se in stepla. V pretep je posegel tudi brat njegove priljeznice, ki mu je zadel s sekuro več smrtnih ran.

Strašen zločin iz sovraštva.

V Hrošen blizu Bos. Petrovca sta brata Smajo in Feriz Crnkčić z noži strahovito razmesarila soseda Nazla in Zarifa Hodžića. Zadelata sta jima nad 20 težkih ran. Nazil je bil šestkrat zaboden v srce, njegovega brata sta pa zločinca glavo skoraj odrezala. Zločin je bil storjen iz sovraštva.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

27. avgusta: Roma v Genoa
30. avgusta: Europa v Bremen Statendam v Boulogne De Grasse v Havre
31. avgusta: Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre
3. septembra: Conte di Savoia v Genoa
4. septembra: Champlain v Havre
6. septembra: Ile de France v Havre Nieuw Amsterdam v Boulogne
7. septembra: Queen Mary v Cherbourg Deutschland v Hamburg Vulcania v Trst
9. septembra: Bremen v Bremen
10. septembra: Volendam v Boulogne Rex v Genoa
13. septembra: Paris v Havre
14. septembra: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg Hamburg v Hamburg

ADVERTISE "GLAS NARODA"

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno, do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prilahnite nepotrebne dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Lauski
COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saffit Walsenburg, M. J. Bayuk
INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič
ILLINOIS: Chicago, J. Bevilh Cicero, J. Fabian (Chicago, O'zero in Illinois)
Joliet, Jennie Bamblich La Salle, J. Spelch Mascoutah, Frank Augustin North Chicago in Waukegan, Mark Warick
MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec
MICHIGAN: Detroit, L. Plankar
MINNESOTA: Chisholm, Frank Goude, J. L. Zan'ca Ely, Jos. J. Peschel Eveleth, Louis Goude Gilbert, Louis Vessel Hibbing, John Povše Virginia, Frank Hrvatic
MONTANA: Roundup, M. M. Panian Washoe, L. Champa
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
NEW YORK: Gowanda, Karl Struhsa Little Falls, Frank Macio

- OHIO: Barberton, Frank Treha Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Stappnik Girard, Anton Nagode Lorain, Louis Balant, John Kumbo Youngstown, Anton Kikeli
OREGON: Oregon City, J. Koblar
PENNSYLVANIA: Bessemer, John Jevnikar Broughton, Anton Ipavec Conemaugh, J. Bressove Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Rupnik Export, Louis Zupančič Farrell, Jerry Okorn Forest City, Math Kamin Fr. Blodnikar Greensburg, Frank Novak Homer City, Fr. Ferencak Johnstown, John Polants Krayn, Ant. Taušelj Luzerne, Frank Balloch Midway, Jos. Zust Pittsburgh in okolica, Philip Progar Steelton, A. Hren Turtle Creek, Fr. Schiffrer West Newton, Joseph Jovan
WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Štek Sheboygan, Joseph Hakel
WYOMING: Rock Springs, Louis Trachar Diamondville, Jos. Bolha
Vse zastopniki tega potrdilo za sveto, katero je prejel. Zastopnik topla priporočamo.
UPRAVA "GLAS NARODA"